SPLOŠNI POGOJI POSLOVANJA S FINANČNIMI INSTRUMENTI

I. OPREDELITEV IZRAZOV V SPLOŠNIH POGOJIH

Alternativni javni investicijski sklad je AIS, ki javno zbira premoženje, in zajema Alternativni vzajemni sklad in Alternativni krovni sklad ter Investicijsko družbo s spremenljivim kapitalom.

AIFM Direktiva (Alternative Investment Fund Managers) je Direktiva 2011/61/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010, ki ureja poslovanje alternativnih investicijskih skladov in upravljavcev teh skladov.

ATVP je Agencija za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Pristojna je za nadzor finančnega trga v Republiki Sloveniji.

Benchmark je standard, na katerega se meri uspešnost upravljanja portfelja. Praviloma je to donosnost izbranega finančnega indeksa ali kombinacija indeksov.

Centralni depo ali centralni register je evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov, ki jo vodi institucija (centralni depozitar) v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen. Z vpisom instrumentov na račun finančnih instrumentov v centralnem registru metnik računa (stranka) postane njihov zakoniti imetnik.

Delovni dan je vsak koledarski dan (razen sobot, nedelj in praznikov), v katerem posluje družba KD Skladi, d. o. o.

Družbe v skupini KD so KD Skladi, d. o. o., Adriatic Slovenica d.d., KD Group d.d., in KD IT d. o. o.

EGP označuje Evropski gospodarski prostor, ki vključuje vse države članice Evropske Unije, razen Republike Hrvaške, ter Islandijo, Lichtenstein in Norveško.

Enota premoženja oziroma **enota** ali **delnica odprtega investicijskega sklada** je hkrati finančni instrument, v katerega lahko nalagajo tudi (drugi) investicijski skladi.

Finančni instrumenti so prenosljivi vrednostni papirji, instrumenti denarnega trga in enote ali delnice odprtih investicijskih skladov (enote ali delnice odprtih kolektivnih naložbenih podjemov ter enote ali delnice Alternativnih javnih investicijskih skladov) ter izvedeni finančni instrumenti, določeni v 7. členu ZTFI.

Gospodarjenje s finančnimi instrumenti je upravljanje portfeljev finančnih instrumentov na podlagi posamične presoje za vsako stranko posebej in v skladu z njenim pooblastilom.

Instrumenti denarnega trga so kratkoročni finančni instrumenti, kot so zakladne menice, potrdila o denarnem depozitu (potrdila o vlogi) in komercialni zapisi, s katerimi se običajno trguje zunaj organiziranega trga finančnih instrumentov, to je na t.i. denarnem trgu, na katerem se praviloma povezujejo institucionalni vlagatelji.

Investicijski kupon investicijskega sklada je vrednostni papir, ki se glasi na enote premoženja investicijskega sklada.

Investicijski sklad je kolektivni naložbeni podjem za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) ali alternativni investicijski sklad (AIS).

Investicijske storitve so storitve družbe KD Skladi, d. o. o., iz 150. člena ZISDU-3, ki zajemajo gospodarjenje s finančnimi instrumenti (upravljanje portfeljev) in investicijsko svetovanje (pomožno storitev).

Investicijski skladi KD so podskladi KD Krovnega sklada, ki jih upravlja družba KD Skladi, ki so UCITS skladi, oziroma drugi podskladi Krovnega sklada.

Investicijsko svetovanje označuje pomožno investicijsko storitev, kot je opredeljena v IV.I. poglavju splošnih pogojev.

Izvedeni finančni instrumenti so instrumenti, katerih vrednost izhaja iz vrednosti tržnih spremenljivk, kot so cene finančnih instrumentov, indeksi, obrestne mere, valute ipd., in so natančneje opredeljeni v 11. točki II. poglavja splošnih pogojev.

KD Skladi (tudi **družba** ali **upravljavec**) označujejo družbo KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o. (skrajšana firma: KD Skladi, d. o. o.).

KNPVP je Odprt investicijski sklad, ki premoženje zbira javno, in izpolnjuje pogoje iz 6. člena ZISDU – 3 ter vključuje Vzajemni sklad in Krovni sklad.

Krovni sklad je vzajemni sklad oziroma alternativni javni investicijski sklad, sestavljen iz dveh ali več podskladov (prav tako vzajemnih skladov oziroma alternativnih javnih investicijskih skladov) z različnimi investicijskimi politikami in drugimi različnimi značilnostmi ter z medsebojno ločenimi premoženji (portfelji) in obeznostmi.

MTF je večstranski sistem trgovanja s finančnimi instrumenti, ki ga vodi upravljavec organiziranega trga (»borza«) in ki v skladu s pravili trga povezuje številne osebe, ki sklepajo posle s finančnimi instrumenti.

Neorganizirani trg oziroma OTC trg je vsak drug trg finančnih instrumentov, ki ne sodi med organizirane trge.

Neprofesionalna stranka je stranka družbe KD Skladi, d. o. o., ki ni uvrščena med profesionalne stranke.

Ne – UCITS skladi so odprti ali zaprti investicijski skladi, in sicer alternativni javni investicijski skladi in alternativni zasebni investicijski skladi.

Odprt investicijski sklad je kolektivni naložbeni podjem ali alterantivni investicijski sklad (AIS), ki izpolnjuje pogoje iz 7. člena ZISDU-3, razdeljen na enote, ki jih lahko imetnik kupi in unovči pri upravljavcu sklada (družbi za upravljanje) ali kupi in proda na organiziranem trgu finančnih instrumentov.

Organizirani trg finančnih instrumentov je redno delujoč večstranski sistem trgovanja z dovoljenjem pristojnega organa, ki ga vodi upravljavec (»borza«) z dovoljenjem pristojnega organa in ki v skladu s svojimi pravili povezuje številne osebe, ki sklepajo posle s finančnimi instrumenti, uvrščenimi v trgovanje, tako, da se sklenejo pravni posli v zvezi s finančnim instrumentom, ki je uvrščen v trgovanje po njegovih pravilih oziroma sistemih tega trga. Družba za račun strank lahko trguje na organiziranih trgih, ki se štejejo za organizirane trge EGP, drugih borzah, katerih upravljavci so polnopravni člani svetovnega združenja borz WFE (The World Federation of Exchanges), Banjalučki berzi hartija od vrednosti, Sarajevski berzi, Beogradski berzi in Makedonski berzi. V kategorijo organiziranih trgov spadajo tudi večstranski sistemi trgovanja.

Osebni podatki stranke so vsi osnovni podatki stranke, fizične osebe, kot izhaja iz opisa v 5. točki II. poglavja splošnih pogojev.

Poddepo je evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov pri poddepozitarju. Kot pri centralnem depoju se poddepo vodi v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen. Z vpisom v poddepo dobi stranka pravico zahtevati od poddepozitarja, da za njen račun uresničuje pravice iz finančnih instrumentov in da po njenem nalogu za njen račun razpolaga z njimi. Prek poddepoja se za račun stranke vodijo finančni instrumenti v centralnem depoju.

Pogodba o investicijskih storitvah oziroma **pogodba** označuje pogodbo o upravljanju portfeljev oziroma pogodbo o investicijskem svetovanju oziroma morebitno drugo pogodbo o opravljanju investicijskih storitev.

Politika razvrščanja strank družbe KD Skladi, d. o. o., je dokument, ki določa pravila in postopke, po katerih družba stranke razvršča med profesionalne in neprofesionalne.

Poravnava poslov je skup vseh dejanj, ki so potrebna za izpolnitev obveznosti iz poslov, katerih predmet so finančni instrumenti.

Predpisi so vsakokrat veljavni zakoni in drugi splošni akti, ki urejajo poslovanje s finančnimi instrrumenti in produkti, ki jih družba zagotavlja strankam po pogodbah, ter predpisi, ki urejajo poslovanje družbe.

Profesionalna stranka je stranka družbe KD Skladi, d. o. o., ki ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, da lahko sama sprejema investicijske odločitve in oceni tveganje, povezano z njimi, in ki jo družba obravnava kot prefosionalno stranko v skladu z ZTFI.

Račun finančnih instrumentov je račun v centralnem depoju oziroma pri centralnem depozitarju, na katerem se vodijo oziroma hranijo (nematerializirani) finančni instrumenti imetnika (stranke).

Stranka je fizična ali pravna oseba ali celota premoženja brez pravne osebnosti, ki ji družba KD Skladi, d. o. o., ponuja katero od investicijskih storitev (morebitna stranka) ali zanjo že opravlja investicijsko storitev oziroma je z njo že sklenila pogodbo o investicijskih storitvah (dejanska stranka).

Splošni pogoji so ti Splošni pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti s prilogami.

Tarifa je veljavna Tarifa za investicijske storitve družbe KD Skladi, d. o. o.

Tuja valuta je valuta, s katero posluje družba, razen evra.

UCITS Direktiva (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) je direktiva Evropskega parlamenta in Sveta št. 2009/65/ES o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjemih za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje (investicijske sklade). Ureja poslovanje investicijskih skladov in družb, ki upravljajo UCITS investicijske sklade.

UCITS skladi so odprti investicijski skladi, za katere v EU veljajo enotna pravila poslovanja, naložb in upravljanja, in imajo dovoljenje pristojnih organov v državah članicah, da nosijo oznako UCITS. Vsi drugi investicijski skladi so ne-UCITS skladi.

Upravljanje portfeljev je storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti strank, ki zajema upravljanje portfeljev finančnih instrumentov in upravljanje portfeljev investicijskih skladov (enot premoženja investicijskih skladov KD kot finančnih instrumentov v portfeljih).

Upravljanje investicijskih skladov je storitev, ki zajema upravljanje premoženja (portfeljev) investicijskih skladov, administrativne storitve za investicijske sklade in vlagatelje ter trženje enot premoženja investicijskih skladov.

Vzajemni sklad je odprt investicijski sklad, oblikovan na podlagi ZISDU-3, in zajema premoženje, ki je ločeno od premoženja Družbe, ki upravlja ta sklad, in od drugega premoženja v upravljanju Družbe.

Zaupni podatki strank so vsi podatki, dejstva in okoliščine, vključno tudi vsi osebni podatki, o strankah družbe KD Skladi, d. o. o., ki so fizične osebe, in vsi podatki, dejstva in okoliščine o strankah, ki so pravne osebe, ki jih družba pridobi pri opravljanju svojih storitev. Vključujejo tudi zaupne podatke vlagateljev v investicijske sklade KD in zaupne podatke samih investicijskih skladov. Mednje spadajo tudi podatki o storitvah in proizvodih družb v skupini KD, ki jih stranke uporabljajo ali so jih uporabljale kot imetniki investicijskih kuponov investicijskih skladov, zavarovanci ali imetniki drugih računov oziroma uporabniki drugih storitev, kakor tudi podatki o stanjih in tokovih njihovih finančnih sredstev na računih pri družbah v skupini KD oziroma po pogodbah z njimi ter vsi drugii podatki, ki se nanašajo na fizično ali pravno osebo, ne glede na obliko, v kateri so izraženi.

Zunaj organiziranega trga je mesto trgovanja, ki ni organizirani trg finančnih instrumentov ali MTF in ki ne deluje po posebnih pravilih ali z dovoljenjem pristojnega organa.

ZISDU-3 je Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 31/15 s spremembami in dopolnitvami), ki ureja poslovanje slovenskih investicijskih skladov in družb za upravljanje, pa tudi trženje tujih investicijskih skladov v Sloveniji.

ZTFI je Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07 s spremembami in dopolnitvami), ki ureja pogoje za opravljanje investicisjkih storitev, pravila trgovanja in poravnave poslov s finančnimi instrumenti na organiziranem trgu, prepovedana ravnanja zlorabe trga, pravila razkrivanja informacij, pogoje poslovanja investicijskih podjetij (borznoposredniških družb), pristojnosti in pravila delovanja ATVP ter drugo.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. Splošni pogoji

Splošni pogoji opredeljujejo obseg, način in pogoje poslovanja družbe KD Skladi pri opravljanju investicijskih storitev za stranke. Družba KD Skladi je splošne pogoje izdala na podlagi določb ZISDU-3 in ZTFI.

Pred sklenitvijo pogodbe o investicijskih storitvah družba stranki izroči izvod splošnih pogojev, vključno z morebitnimi prilogami. Stranka s podpisom pogodbe potrdi njihov prejem, splošni pogoji s prilogami pa postanejo postanejo njen sestavni del.

Vsakokrat veljavni splošni pogoji so objavljeni na spletni strani družbe in dostopni prostorih, namenjenih poslovanju s strankami.

Naslov spletne strani družbe je www.kd-skladi.si.

2. Storitve

V okviru splošnih pogojev družba KD Skladi za stranke opravlja naslednji investicijski storitvi iz 150. člena ZISDU-3:

- gospodarjenje s finančnimi instrumenti (v nadaljevanju: upravljanje portfeljev) in
- investicijsko svetovanje.

Družba KD Skladi je za upravljanje portfeljev in investicijsko svetovanje dobila dovoljenje ATVP. Poslovanje družbe nadzira ATVP.

Pri upravljanju portfeljev strank in investicijskem svetovanju družba KD Skladi posluje z naslednjimi vrstami finančnih instrumentov:

- prenosljivimi vrednostnimi papirji (lastniškimi in dolžniškimi),
- instrumenti denarnega trga in
- enotami ali delnicami odprtih investicijskih skladov,
- izvedenimi finančnimi instrumenti,
- strukturiranimi (sestavljenimi) vrednostnimi papirji z vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti.

Pri poslovanju s finančnimi instrumenti družba uporablja storitve borznoposredniških družb. Njihov seznam je objavljen na spletni strani družbe oziroma v prostorih, kjer posluje s strankami.

3. Pogodbeno razmerje

Stranka in družba KD Skladi uredita medsebojne obveznosti s pogodbo.

Pri poslovanju s strankami poleg splošnih pogojev veljajo še Tarifa, Politika razvrščanja strank in Informacija o sistemu jamstva za terjatve vlagateljev pri opravljanju storitev v zvezi s finančnimi instrumenti. Vsi dokumenti so na vpogled na vidnem in dostopnem mestu v vsakem prostoru, kjer pooblaščene osebe družbe KD Skladi sprejemajo

stranke, objavljeni pa so tudi na njeni spletni strani. Stranka se s splošnimi pogoji in spremljajočimi dokumenti seznani pred sklenitvijo pogodbe o investicijskih storitvah.

Stranka s podpisom pogodbe potrdi in jamči, da je upravičena in sposobna skleniti pogodbo in posle v zvezi s pogodbo ter da ima, če je to potrebno, vsa soglasja in dovoljenja za sklenitev pogodbe in poslov v zvezi s pogodbo. Če ima omejitve pri sklepanju poslov, bo poslovala znotraj njih. S podpisom pogodbe potrdi in jamči tudi, da sklenitev pogodbe in poslov ne nasprotuje njenim ustanovitvenim aktom ali pogodbam, ki jih je sklenila z drugimi osebami.

V okviru veljavnih predpisov lahko stranka in družba KD Skladi opredelita medsebojne pravice in obveznosti tudi drugače, kot jih določajo splošni pogoji, družba KD Skladi pa lahko pri vsaki od ponujenih investicijskih storitev določi še dodatna pravila k splošnim pogojem. Če se določila pogodb oziroma dodatnih pravil razlikujejo od določil splošnih pogojev, veljajo določila pogodbe oziroma dodatnih pravil. Stranka s podpisom pogodbe potrdi, da se je za njeno sklenitev v zapisani vsebini odločila sama. Nobene pravice ali obveznosti iz pogodbe ne sme prenesti na drugo osebo brez predhodnega pisnega soglasja družbe.

Stranka in družba lahko pogodbo o investicijskih storitvah skleneta za določen ali nedoločen čas. Če se ne dogovorita drugače, lahko pogodbo, ki je sklenjena za nedoločen čas, brez obrazložitve kadarkoli pisno odpovesta z odpovednim rokom 30 (trideset) dni. Rok začne teči z dnem prejema odpovedi.

Družba lahko odstopi od pogodbe s takojšnjo veljavo, če stranka huje ali ponavljajoče krši določila pogodbe ali splošnih pogojev ali jih ne izpolnjuje, če je zoper njo uveden postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije ali če bi grozile ali nastopile druge okoliščine, ki bi lahko po presoji družbe ovirale ali onemogočile nadaljnje izvrševanje njenih obveznosti.

4. Izmenjava informacij

Stranka in družba KD Skladi izmenjujeta informacije na več načinov:

- v neposrednem osebnem stiku,
- pisno po pošti, telefaksu ali elektronski pošti,
- po telefonu (po sklenitvi pogodbe o investicijskih storitvah),
- z objavami v javnih tiskanih medijih in na spletni strani družbe.

Način komuniciranja je določen s pogodbo o investicijskih storitvah. Družba KD Skladi ali pogodbeni partner v njenem imenu in za njen račun pošiljata obvestila na naslov, ki se v predpisanih evidencah vodi kot kontaktni naslov stranke. Izmenjava informacij poteka praviloma v slovenskem jeziku, pri stikih s strankami iz tujine pa tudi v angleškem.

Obveščanje stranke z objavo na spletni strani in/ali po elektronski pošti lahko poteka, če se stranka s takšnim načinom obveščanja strinja, ima dostop do interneta in družbi KD Skladi sporoči svoj elektronski naslov ter če jo družba po elektronski pošti obvesti o naslovu spletne strani, na kateri objavlja informacije, ki so predmet obvestil, vključno z objavami o spremembah in dopolnitvah teh splošnih pogojev. Družba zagotavlja, da so objavljene informacijene ažurne in točne in ter strankam neprekinjeno dostopne.

Pri komunikaciji po telefonu lahko družba KD Skladi telefonske razgovore snema, vendar le če je stranka o tem obveščena že ob vzpostavitvi telefonske zveze. Šteje se, da se stranka strinja s snemanjem telefonskega pogovora, če tak pogovor nadaljuje. Tonski posnetek telefonskega pogovora šteje za verodostojen dokaz o zatrjevanih dejstvih (tudi pred sodiščem).

Stranka je dolžna vsakokrat in sproti preveriti pravilnost in popolnost obvestil družbe, posebej obvestil, ki jih po teh splošnih pogojih in/ali pogodbi prejema redno. Če se v zvezi s kakšnim od njih ne pritoži v roku 8 dni oziroma skladno s pogodbo, velja, da ga je odobrila oziroma da soglaša z dejanji in ravnanji družbe, izhajajočimi iz obvestila. Če kakšnega rednega obvestila ni prejela na običajen način in v običajnih rokih, mora o tem nemudoma obvestiti družbo.

5. Pridobivanje, obdelava in varstvo podatkov

V pogodbah o investicijskih storitvah so navedeni podatki o stranki, ki jih mora v skladu s predpisi družba KD Skladi pridobiti pred sklenitvijo pogodbe, ko na zanesljiv način preverja identiteto stranke. Stranka je v ta namen dolžna posredovati družbi tudi dokumentacijo in druge informacije, ki jih družba potrebuje za opravljanje posameznih investicijskih storitev, izvršitev pogodbenih obveznosti in vodenje predpisanih evidenc.

Za opravljanje storitev po splošnih pogojih in sklenjenih pogodbah družba od stranke pridobi, obdeluje in uporablja zlasti naslednje osebne podatke stranke:

- ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega/začasnega prebivališča, davčno številko v Republiki Sloveniji in tuji državi, podatek o rezidentstvu končnega imetnika finančnega instrumenta oziroma upravičenca do denarnih sredstev,
- številko, vrsto, izdajatelja in veljavnost uradnega osebnega dokumenta, državljanstvo,
- podatek o razvrstitvi v skladu s Politiko razvrščanja strank, skupaj z vsebino razlogov za takšno razvrstitev,
- podatke o znanju in izkušnjah, potrebnih za izvajanje pojasnilne obveznosti po ZTFI,
- številko pogodbe/skrbniškega računa in podatek o stanju na računu ter druge identifikacijske podatke o razpolaganjih s finančnimi instrumenti in njihovih stanjih,
- podatke o poslih s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi (datumu posla s finančnim instrumentom in datumu njegove poravnave, vrsti posla, oznaki, ceni in količini finančnega instrumenta ter vrednosti posla),
- podatke iz dokumentacije, povezane z opravljanjem storitev po splošnih pogojih,
- druge osebne podatke v skladu s predpisi o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma,
- druge njene osebne podatke, ki jih družba potrebuje za opravljanje storitev, izvrševanje in poravnavo poslov po splošnih pogojih ter za izpolnjevanje njenih pravic in obveznosti iz sklenjenih pogodb (za delovanje v njeno korist);

V zvezi z opravljanjem storitev po splošnih pogojih in sklenjenih pogodbah in v skladu s predpisi družba, na podlagi pisne zahteve ali zaprosila, razkrije in sporoči osebne podatke o stranki oziroma izroči ali pošlje drugo dokumentacijo v zvezi s stranko naslednjim osebam:

- ATVP in drugim organom, pristojnim za nadzor trgov finančnih instrumentov oziroma produktov, ki so sestavni del storitev v zvezi s finančnimi instrumenti, če ti organi podatke in dokumentacijo potrebujejo za nadzor nad opravljanjem storitev, poslovanjem družbe in njenih produktov, odkrivanjem in preprečevanjem zlorab na trgih finančnih instrumentov, preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma in za druge namene v skladu s predpisi,
- depozitarjem, poddepozitarjem in drugim ipolnitvenim pomočnikom, če jih potrebujejo za vodenje finančnih instrumentov strank v centralnih depojih in za opravljanje drugih storitev, dogovorjenih s pogodbami o opravljanju investicijskih storitev,
- davčnim organom, če je to potrebno za uveljavljanje strankinih pravic in ugodnosti ali za izpolnjevanje njenih obveznosti, ki izhajajo iz davčnih predpisov (npr. zaradi povračila preveč plačanih davkov in plačila davkov, zaradi poročanja davčnim organom ali njihovega nadzornega postopka oziroma zaradi drugih obveznosti v skladu z davčnimi prepdisi),
- izdajateljem finančnih instrumentov zaradi sodelovanja v njihovih korporativnih akcijah in
- drugim osebam, ki upravičeno zahtevajo oziroma zaprosijo za dokumentacijo in podatke v zvezi z izvajanjem storitev po pogodbah skladno s predpisi oziroma sklenjenimi pogodbami.

Družba KD Skladi lahko odkloni sklenitev pogodbe ali opravljanje posameznih investicijskih storitev, če stranka posredovanje podatkov, informacij ali dokumentacije odkloni. Če odkloni dajanje tistih podatkov, dokumentov ali informacij, ki po predpisih sicer niso obvezni, jih pa družba v skladu s svojo politiko poslovanja potrebuje zaradi tekočega zagotavljanja storitev, lahko družba s stranko sklene pogodbo, vendar ne odgovarja za morebitne napake, pomote, nepravilnosti oziroma druge posledice pomanjkljivih podatkov.

Družba lahko odkloni sklenitev pogodbe s stranko ali začetek opravljanja katere ali vseh investicijskih storitev zanjo tudi brez navedbe razloga. Pred sklenitvijo pogodbe z neprofesionalno stranko mora družba od nje pridobiti informacije o njenem znanju in izkušnjah, pomembnih za vrsto produkta ali storitve, podatek o njenem finančnem

položaju in informacije o njenih naložbenih ciljih. Če stranka ne da vseh informacij, potrebnih za presojo ustreznosti in primernosti investicijske storitve, finančnega instrumenta ali produkta, družba ne more oceniti, ali so zanjo primerni, zato za priporočilo ne prevzame odgovornosti.

Pri poslovanju s profesionalno stranko družba ni dolžna presojati primernosti finančnih instrumentov, produktov oziroma storitev, od nje zahtevati informacije o njenem znanju in izkušnjah ali jo opozarjati na to, da kateri od finančnih instrumentov, produktov ali storitev zanjo niso primerni.

Stranka jamči za točnost, popolnost in resničnost posredovanih podatkov ter za njihovo istovetnost s podatki, vpisanimi v ustrezne registre (npr. pri KDD Centralni klirinško depotni družbi, d.d.), odgovarja pa tudi za vso škodo, ki bi nastala zaradi posredovanja netočnih, nepopolnih oziroma neresničnih ali zavajajočih podatkov. Vsako spremembo katerega od podatkov je dolžna sporočiti družbi KD Skladi najkasneje v petih dneh od njenega nastanka oziroma nemudoma, če bi spremembe podatkov bistveno vplivale na opravljanje storitev družbe po pogodbi.

Družba in stranka se zavezujeta, da bosta vse podatke in informacije, pridobljene v zvezi s splošnimi pogoji in pogodbami o investicijskem svetovanju, varovali kot poslovno skrivnost, razen če s splošnimi pogoji, pogodbami oziroma predpisi ni določeno drugače.

Družba KD Skladi se obvezuje, da bo podatke o stranki varovala kot zaupne (v skladu z ZISDU-3 in ZTFI) in kot osebne (v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov), tako da ne bo prišlo do njihovega neupravičenega posredovanja nepooblaščenim osebam.

Stranka družbi KD Skladi dovoli, da lahko v postopku pregleda oziroma identifikacije kopira njen osebni dokument in kartico s številko bančnega računa, na katerega ji bo družba nakazovala denar, fotokopiji pa hrani kot del dokumentacije, namenjene morebitnemu ponovnemu preverjanju podatkov, če jih bo potrebovala za izpolnjevanje svojih pogodbenih obveznosti, zaradi zakonskih zahtev ali zahtev nadzornih organov. Smiselno enako velja za osebni dokument zakonitega zastopnika in/ali pooblaščenca stranke, ki ga družba pridobi v postopku identifikacije. Družba hrani fotokopije v skladu z zakonom predpisani čas oziroma toliko časa, kolikor jih potrebuje kot dokazilo o opravljenem pregledu oziroma identifikaciji stranke ali kot podlago pri plačilu dajatev ter uveljavljanju drugih pravic ali obveznosti stranke. Stranka mora družbo nemudoma obvestiti o zamenjavi dokumentov, na podlagi katerih je bila sklenjena pogodba o investicijskih storitvah, in jih predložiti na vpogled v najkrajšem možnem času.

Stranka nepreklicno pooblašča družbo KD Skladi, da v času veljavnosti pogodbe o investicijskem svetovanju, po potrebi pa v skladu s predpisi tudi kasneje, pridobi, obdeluje, posreduje in v svojih zbirkah hrani vse njene podatke, vključno z občutljivimi osebnimi podatki, kot so navedeni v pogodbah ali njihovih prilogah, ter dovoli, da jih družba v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov uporablja pri izvajanju investicijskih storitev. Ta privolitev šteje za privolitev stranke k obdelavi podatkov po ZISDU-3, ZTFI in predpisih o varstvu osebnih podatkov.

Stranka družbi KD Skladi izrecno in nepreklicno dovoljuje in jo s podpisom pogodbe o investicijskem svetovanju pooblašča, da za izvrševanje dejanj ali za uveljavitev pravic po splošnih pogojih in/ali pogodbah, podatke in informacije posreduje tretjim osebam, zlasti (a ne izključno) izpolnitvenim pomočnikom (depozitarjem, poddepozitarjem, poravnalnim sistemom), upravljavcem trga, nadzornim ali davčnim organom in izdajateljem finančnih instrumentov ali pri njih opravi poizvedbe, in obratno, da jih te osebe posredujejo družbi. Stranka družbo KD Skladi tudi pooblašča, da lahko pri pristojnih državnih in drugih organih ter drugih upravljavcih zbirk podatkov opravlja poizvedbe in pridobiva podatke o njenem stalnem in začasnem prebivališču oziroma sedežu, če je to potrebno za izvajanje storitev po splošnih pogojih in pogodbah. V obsegu, ki ustreza določilom predpisov o varstvu osebnih podatkov, družbi in njenim povezanim družbam (družbam v skupini KD) dovoljuje, da njene osebne in občutljive osebne podatke uporabljajo pri neposrednem trženju storitev družbe po različnih komunikacijskih poteh (običajna in elektronska pošta, telefon), vendar lahko to dovoljenje s pisno izjavo kadarkoli prekliče.

Družba KD Skladi sme zaradi preprečevanja kaznivih dejanj oziroma prekrškov in zaradi izpolnjevanja drugih zakonskih zahtev podatke in informacije o stranki posredovati domačim in tujim državnim, pravosodnim in nadzornim organom brez njenega predhodnega soglasja.

6. Zaščita premoženja strank

Družba KD Skladi je za zaščito finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank sprejela naslednje ukrepe:

- finančne instrumente in denarna sredstva ter evidence in dokumentacijo strank v skladu z domačimi ali tujimi predpisi vodi ločeno od svojih finančnih instrumentov in denarnih sredstev ter od investicijskih skladov, ki jih upravlja;
- denarna sredstva in finančne instrumente stranke vodi na posebnem ločenem računu za vse stranke skupaj (vendar ločeno od lastnih sredstev in od sredstev osebe, pri kateri se vodijo računi) ali pa na izključno njenem računu, če to zahtevajo predpisi ali če to želi sama; če vodi skupen račun za več strank, zagotavlja natančno identifikacijo sredstev posamezne stranke,
- stranki redno (ali na zahtevo) poroča o stanjih na računih, v skladu s predpisi pa poroča pa tudi nadzornim organom;
- redno izvaja kontrole stanj finančnih instrumentov in denarnih stanj strank in jih usklajuje z bankami, s centralnim depozitarjem in poddepozitarji;
- s sistemom notranjih kontrol in drugimi ukrepi skrbno varuje dostop do podatkov in programov, ki se nanašajo na stanja in promet s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi strank.

Če gre za neprofesionalno stranko, jo družba KD Skladi sproti obvešča o vseh morebitnih izgubah, ki presegajo vnaprej določeni prag nekritih odprtih pozicij v izvedenih finančnih instrumentih, dogovorjen s pogodbo. Obvestilo ji pošlje najkasneje do konca delovnega dne, v katerem je bil presežen prag, ali do konca naslednjega delovnega dne, če je bil prag presežen na nedelovni dan.

7. Sistem jamstva za terjatve strank

V skladu z ZTFI družba zagotavlja sistem jamstva za terjatve neprofesionalnih strank iz razmerij v zvezi s finančnimi instrumenti in opravljanjem investicijskih storitev. Če bi prišlo do stečaja družbe, bi neprofesionalna stranka dobila izplačano zajamčeno terjatev v višini, kot je določena s predpisi, medtem ko terjatve profesionalnih strank ali strank, ki so od družbe zahtevale neprofesionalno obravnavo, niso zajamčene. Podrobnejša informacija o sistemu jamstva za terjatve strank je dostopna na spletni strani družbe in v prostorih, namenjenih poslovanju s strankami.

8. Varovanje interesov stranke

Pri opravljanju investicijskih storitev družba KD Skladi ravna pošteno in s profesionalno skrbnostjo. Vsako stranko seznani z okoliščinami in tveganji, povezanimi s posameznimi investicijskimi storitvami, stranka pa se sama odloči, ali bo ponujeno investicijsko storitev sprejela ali ne. Stranka se seznani s Politiko izvrševanja odločitev za trgovanje – Načela najboljše izvedbe in spozna tveganja finančnih instrumentov, ki so opredeljena v splošnih pogojih.

Ker družba KD Skladi opravlja dve glavni dejavnosti, to sta opravljanje investicijskih storitev za stranke in upravljanje investicijskih skladov, oziroma ker upravlja premoženje (portfelje) več strank hkrati in jim daje tudi investicijske nasvete, se lahko pojavi nasprotje interesov, ki bi utegnilo vplivati na posle za račun vsake izmed njih. Poleg tega lahko pride tudi nasprotja med interesi strank in interesi družbe, interesi njenih zaposlenih, njenih povezanih oseb in drugih, ki zanjo po pooblastilu opravljajo kakšno od aktivnosti, ki se nanašajo na portfelje strank. Družba je zato vzpostavila sistem ugotavljanja nasprotij interesov, njihovega preprečevanja in obvladovanja, kadar njihovega nastanka in obstoja ni mogoče v celoti preprečiti. Sistem obsega ustrezne in razumne organizacijske in druge ukrepe, ki preprečujejo, da bi morebitna nasprotja interesov neugodno vplivala na uresničitev interesov strank. Delovanje sistema temelji na Politiki obvladovanja nasprotij interesov, katere povzetek je objavljen na spletni strani družbe in dostopen v prostorih, namenjenih poslovanju s strankami. V politiki družba natančneje opredeljuje vrste nasprotij interesov, merila in okoliščine, zaradi katerih lahko nastanejo, ter postopke in ukrepe za njihovo ugotavljanje, evidentiranje, razkrivanje in obvladovanje, ter za enako obravnavanje portfeljev strank in portfeljev investicijskih skladov, ki jih upravlja. Če bi ugotovila, da ne more sprejeti dovolj učinkovitih ukrepov, bo strankam (do mere ustreznega varovanja zaupnosti podatkov) nasprotja interesov in njihove vire razkrila, sklenitev pogodbe pa bo lahko odklonila, če bo presodila, da so interesi stranke v nasprotju z njenimi lastnimi.

9. Odgovornost

Družba se zavezuje, da bo pri opravljanju investicijskih storitev po splošnih pogojih in pogodbah o investicijskih storitvah ravnala po navodilih stranke in v skladu s predpisi, sprejetimi politikami in postopki, ki urejajo njeno poslovanje, opravljanje investicijskih storitev, poslovanje s finančnimi instrumenti, varstvo osebnih podatkov, preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma.

Pri opravljanju storitev in pri informiranju stranke o finančnih instrumentih družba izhaja iz javno dostopnih virov, za katere utemeljeno domneva, da so zanesljivi. To so podatki, objavljeni v trgovalnih in drugih informacijskih sistemih, v računovodskih izkazih izdajateljev in njihovih gradivih za skupščine delničarjev, v letnih poročilih in drugih javnih objavah podjetij in finančnih institucij. Družba ne prevzema odgovornosti za morebitno netočnost, neresničnost oziroma nepravilnost javno objavljenih podatkov in informacij niti za njihovo zastarelost.

Družba KD Skladi stranki ne jamči za donosnost finančnih instrumentov. Stranka v celoti prevzema odgovornost za odločitve, ki jih sprejme glede investicijskih storitev v zvezi s finančnimi instrumenti, in sama nosi izgubo, obveznosti ali stroške, ki bi zaradi teh odločitev nastale.

Razen v primerih namernega (naklepnega) ravnanja ali velike malomarnosti pri izvrševanju investicijskih storitev v zvezi s finančnimi instrumenti družba stranki ali tretji osebi ne odgovarja za morebitno škodo, obveznost in/ali izgubo zaradi neizpolnjevanja obveznosti po splošnih pogojih in pogodbah o investicijskih storitvah, stranka pa se v teh primerih zavezuje družbi povrniti vsako škodo in stroške, ki bi ji nastali. Ravnanje družbe se presoja po standardu skrbnosti dobrega strokovnjaka.

Družba stranki ali tretji osebi ne odgovarja za neposredno ali posredno škodo, stroške ali druge obveznosti zaradi motenj poslovanja, na katere nima vpliva, zlasti v primeru višje sile ali nepredvidljivih dogodkov (vojna, naravne nesreče, stavke, prometni zastoji, teroristične akcije, motnje komunikacijskega sistema ipd.), ali v primeru strankinega neupoštevanja primernih varnostnih ukrepov. Prav tako ne odgovarja za morebitno škodo, ki bi jo utrpela stranka ali tretja oseba zaradi ravnanja borznih posrednikov, ponudnikov poravnalnih sistemov in skrbniških storitev (centralnih depozitarjev in poddepozitarjev), bank in drugih podobnih institucij, prek katerih družba KD Skladi opravlja investicijske storitve za stranko, ali zaradi opustitve zahtevanih ravnanj in zlorab v zvezi s finančnimi instrumenti ali zaradi nesolventnosti oseb, pri katerih se vodijo finančni instrumenti in/ali denarna sredstva stranke. Tudi v zvezi z osebami, ki nastopajo kot poddepozitarji, družba ne odgovarja za nastali primanjkljaj ali izgubo, dolžna pa je uveljaviti vse odškodninske zahtevke v razmerju do stranke ali nanjo prenesti zahtevke.

Stranke, za katere družba opravlja investicijske storitve, imajo lahko v zvezi s finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi drugačne pravice in obveznosti, kot so navedene v splošnih pogojih in/ali v pogodbah o investicijskih storitvah. Družba je dolžna ravnati po pravu države, v kateri so bili instrumenti izdani, pravu države, v kateri se z njimi trguje, in/ali pravu države rezidentstva stranke. Družba KD Skladi ne odgovarja za morebitna tveganja stranke iz naslova morebitnega uveljavljanja zastavnih pravic tretjih oseb, do katerih so te osebe upravičene po posameznih nacionalnih zakonodajah.

10. Neporavnane obveznosti stranke

V primeru zamude s plačilom katerekoli zapadle in neporavnane obveznosti po teh ali v zvezi s temi splošnimi pogoji in pogodbami je stranka dolžna družbi plačati zakonske zamudne obresti.

Družba ima za zavarovanje svojih terjatev do stranke, ki so nastale v skladu s sklenjeno pogodbo o investicijskem svetovanju, zastavno pravico na vseh finančnih instrumentih in denarnih sredstvih stranke, ki se nahajajo na računih, odprtih na podlagi pogodbe.

S podpisom pogodbe o investicijskih storitvah stranka izrecno dovoljuje, da družba vpiše zakonito zastavno pravico na njenih finančnih instrumentih, če svojih denarnih obveznosti do družbe ne bo poravnala v roku. Za zastavno pravico na finančnih instrumentih stranke se domneva obstoj dogovora o izvensodni prodaji po zakonu, ki ureja stvarnopravna razmerja, s tem da družba prejeto kupnino uporabi za poravnavo obveznosti stranke, povečane za natečene zamudne obresti in vse morebitne stroške. Družba je v tem primeru upravičena do vseh izplačil dividend,

obresti oziroma drugih še nezapadlih donosov iz finančnih instrumentov, na katerih je vpisana zastavna pravica, in sicer do višine zapadlih obveznosti stranke, vključno z natečenimi zamudnimi obrestmi in stroški. Ne odgovarja za morebitno neposredno ali posredno nastalo škodo, stroške ali druge obveznosti, ki bi jih zaradi njenih ravnanj utrpela stranka.

11. Opis finančnih instrumentov

A. *Lastniški finančni instrumenti (vrednostni papirji)*

Najpogostejša vrsta lastniškega finančnega instrumenta oziroma vrednostnega papirja so delnice. Glede na pravice, ki jih nosijo, se delijo na navadne (redne) in prednostne. Prednostne delnice imetnikom zagotavljajo nekatere prednostne pravice, npr. prednost pri izplačilu dividend, pri izplačilu ob likvidaciji izdajatelja ipd. Delnice se delijo tudi na imenske in prinosniške, lahko pa še po kakšenem drugem kriteriju. Donos delnice sestavljajo prejete dividende, o katerih odločajo delničarji na skupščini, in razlika v ceni (kapitalski dobiček ali izguba), ki nastane v času od njenega nakupa do prodaje. Razlika je lahko pozitivna ali negativna in jo je nemogoče napovedovati z gotovostjo.
Med lastniške finančne instrumente se uvrščajo tudi t.i. potrdila o lastništvu in drugi podobni instrumenti. Mednje se štejejo tudi delnice oziroma enote zaprtih investicijskih skladov.

B. *Dolžniški finančni instrumenti (vrednostni papirji in instrumenti denarnega trga)*

Med dolžniške finančne instrumente se uvrščajo obveznice in instrumenti denarnega trga. Obveznice so dolgoročni dolžniški instrumenti (z zapadlostjo, daljšo od enega leta oziroma od 12 ali 13 mesecev), instrumenti denarnega trga pa kratkoročni (z zapadlostjo pod 12 ali 13 meseci).

Obveznica

Obveznica je fiksno ali variabilno obrestovan dolžniški vrednostni papir, s katerim se izdajatelj obveže imetniku izplačati glavnico s pripadajočimi obrestmi v skladu z vnaprej dogovorjenim načrtom izplačil (ob njeni dospelosti ali pa postopoma (tudi) že prej). Obveznica je lahko uvrščena na organizirani trg ali pa ne, pogosto se z njimi trguje neposredno med institucionalnimi vlagatelji. Donos obveznice je sestavljen iz obresti, ki jih prinaša, in razlike med njeno nakupno in prodajno ceno. Vnaprej ga je mogoče določiti pri obveznici s fiksno (nespremenljivo) obrestno mero, ki jo imetnik obdrži do zapadlosti, medtem ko to pri obveznici s spremenljivo obrestno mero ni mogoče. Prodajna cena obveznice ni znana vnaprej in se lahko razlikuje od cene, ki je bila uporabljena pri računanju pričakovanega donosa, zato se lahko pričakovani in realizirani donos razlikujeta. Od realiziranega donosa je treba odšteti morebitne transakcijske stroške.
Instrumenti denarnega trga so finančni instrumenti, s katerimi se običajno trguje na denarnem trgu, in ne na borzah, imajo pa podobne lastnosti kot obveznice, le da je njihova ročnost praviloma mnogo krajša. To so npr. zakladne menice, potrdila o denarnem depozitu in komercialni zapisi. Mednje se ne uvrščajo plačilni instrumenti.

C. *Enote ali delnice odprtih investicijskih skladov*

Odprti investicijski skladi (kolektivni naložbeni podjemi odprtega tipa) zajemajo vzajemne sklade in investicijske družbe z variabilnim kapitalom, katerih namen je javno zbiranje sredstev in njihovo nalaganje v finančne in druge naložbe. Ker so odprti, je mogoče njihove delnice ali enote premoženja v vnaprej znanih obdobjih bodisi odkupiti neposredno od skladov bodisi jih prodati na trgu po ceni, ki ne odstopa bistveno od njihove notranje vrednosti (vrednosti enote premoženja oziroma VEP). Skladi, s katerimi se trguje na organiziranih trgih (ETF), imajo običajno naložbeno politiko sledenja finančnim indeksom (indeksni skladi).

Investicijski skladi delujejo po načelu razpršitve tveganja, kar pomeni, da premoženje nalagajo v večje število naložb, s tem pa zmanjšujejo možnost izgub, ki bi jo prinesla večja koncentracija naložb.

Odprti investicijski skladi se delijo na t. i. UCITS, to je na sklade, usklajene z direktivo EU o investicijskih skladih (UCITS Direktiva), in na ne-UCITS sklade, to je alternativne investicijske sklade, urejene z Direktivo o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov (AIFM Direktiva), oziroma na druge ne- UCITS sklade. Kot vzajemne sklade, ki predstavljajo skupno premoženje vlagateljev, jih upravljajo družbe za upravljanje z ustreznim dovoljenjem nadzornih organov. Druga možnost je, da se – prav tako z ustreznim dovoljenjem – upravljajo sami, predvsem investicijski skladi z variabilnim kapitalom, ki so po pravni obliki delniške družbe. Investicijski skladi so lahko združeni v krovni sklad, vendar vsak od njih kot podsklad krovnega sklada izdaja svoje enote ali delnice, njegovo

premoženje in obveznosti pa so popolnoma ločeni od premoženja in obveznosti drugih podskladov in družbe za upravljanje. Nekateri investicijski skladi prihodke, kot so obresti in dividende od svojih naložb, sproti izplačujejo, tako da je vlagateljev donos naložbe v investicijski sklad enak vsoti prejetih dohodkov in vrednosti enot premoženja, ki jih ima. Drugi odprti investicijski skladi – in ti prevladujejo – tovrstne dohodke zadržijo in naložijo naprej v nove naložbe (reinvestirajo), donosi pa se pokažejo le v rasti vrednosti njihove enote premoženja oziroma cene delnice.

Č. Izvedeni finančni instrumenti

Družba za račun strank posluje s prodajnimi opcijami in standardiziranimi terminskimi pogodbami. Uporablja samo standardizirane pogodbe z denarno poravnavo, s katerimi se organizirano trguje, in sicer kot tehniko varovanja portfeljev pred tveganji, kot so tržno, obrestno in valutno. Medtem ko izvedeni finančni instrumenti na eni strani nudijo varovanje pred prihodnjimi (negativnimi) nihanji tržnih spremenljivk, na drugi strani zmanjšujejo prihodnje potencialne donose.

Standardizirana prodajna opcija
Prodajna opcijska pogodba je izvedeni finančni instrument, ki imetniku dovoljuje nekaj prodati po vnaprej določeni (izvršilni) ceni. Drugače kot pri terminski pogodbi ima kupec opcije možnost, ne pa tudi obveze, da uresniči pravico, ki izhaja iz pogodbe. Standardizirana opcijska pogodba ima standardne sestavine (podlago, količino, izvršilni dan in izvršilno ceno). Odvisno od vrste opcijske pogodbe je izvršilni dan katerikoli dan do zapadlosti opcije (ameriška opcija) ali pa jo je mogoče izvršiti le na točno določene dneve (bermudskla opcija) ali celo na en dan (evropska opcija). Standardne sestavine pogodbe določi organizator trga, na katerem se trguje z opcijo. Opcijske pogodbe, ki jih uporablja družba, imajo lahko za podlago cene finančnih instrumentov (lastniških in dolžniških instrumentov ter delnic oziroma enot odprtih investicijskih skladov), finančne indekse, obrestne mere, valute. Z nakupom prodajne opcije in plačilom premije zanjo je mogoče portfelj zaščiti zaradi večjih padcev vrednosti osnovnih instrumentov oziroma tržnih spremenljivk. Če kupec ne izkoristi možnosti opcije, se njena vrednost do zapadlosti zniža na nič.

Standardizirana terminska pogodba
Terminska pogodba je pogodba o nakupu in prodaji finančnih instrumentov (ali kakšne druge podlage) v prihodnosti po vnaprej določeni ceni. Tako kot standardizirana opcijska pogodba ima standardizirana terminska pogodba standardne sestavine, ki jih določi organizator trga, na katerem se z njo trguje. Tudi terminske pogodbe, s katerimi družba trguje, imajo za podlago cene finančnih instrumentov, finančne indekse, obrestne mere in valute. Terminski posli z denarno poravnavo praviloma vključujejo obveznost, zlasti glede zahtevanega (začetnega) denarnega kritja na kritnem računu, ki je običajno določen v deležu vrednosti posla in ostaja na računu kot zagotovilo za sklenitev posla. Organizator trga ima lahko tudi pravico, da zaradi gibanja cen osnovnih finančnih instrumentov ali spremembe tržnih spremenljivk od kupca zahteva, da kritje poveča. Pri terminskih pogodbah, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, na katerem organizator trga opravlja funkcijo centralne nasprotne stranke, za poravnavo posla jamči poravnalni sistem, zato je kreditno tveganje bistveno zmanjšano.

D. Strukturirani (sestavljeni) vrednostni papirji z vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti
Nekateri vrednostni papirji (gostiteljske pogodbe) imajo vgrajen izveden finančni del, to je sestavino, ki je ni mogoče ločeno prenesti. Značilnost takšnih sestavljenih instrumentov je, da je mogoče denarne tokove, ki bi sicer pripadli vrednostnemu papirju, prilagoditi drugi tržni spremenljivki, zaradi česar se ta sestavina spreminja na podoben način kot samostojni izvedeni finančni instrumenti. Družba za varovanje portfeljev pred tržnim tveganjem uporablja le eno obliko sestavljenih finančnih instrumentov, to je zamenljiva obveznica.

Zamenljiva obveznica
Zamenljiva (konvertibilna) obveznica je podjetniški dolžniški vrednostni papir, ki jo lahko imetnik na vnaprej določene dneve zamenja za vnaprej določeno količino delnic istega izdajatelja. To je obveznica z vgrajeno pravico do zamenjave oziroma delniško opcijo. Z zamenljivimi obveznicami se trguje tako na borzi kot zunaj organiziranega trga in imajo lahko, tako kot druge obveznice, bonitetno oceno. Služijo kot nadomestek za izpostavljenost delniški naložbi, vendar z nižjim tveganjem. V zameno za pravico do zamenjave zato praviloma prinašajo nižje donose od navadne obveznice.

12. Tveganja, povezana z naložbami v finančne instrumente

Upravljanje tveganj pri naložbah v finančne instrumente ter postopki merjenja in obvladovanja tveganj so podrobneje opredeljeni v aktih družbe, ki se nanašajo na način opravljanja investicijskih storitev za stranke. V nadaljevanju je povzetek določb o tveganjih.

Naložbe v finančne instrumente so tvegane, zato se mora stranka zavedati, da s podpisom pogodbe potrjuje, da tveganja sprejema. Zavedati se mora, da lahko zaradi tržnih razmer in drugih dejavnikov, ki vplivajo na trg finančnih instrumentov in na katere družba nima vpliva, vrednost finančnih instrumentov, ki so predmet investicijskih storitev, nepričakovano in obsežno pade.

Pri poslovanju s finančnimi instrumenti so prisotna sistematična in nesistematična tveganja. Nesistematična tveganja so tista, ki so povezana s specifičnostjo posameznega finančnega instrumenta in njegovega izdajatelja, kot npr. kreditno tveganje. Sistematična tveganja so, nasprotno, povezana z dejavniki, ki vplivajo na celotne finančne trge in zato na celotno vrednost portfelja. Mednje sodijo npr. tveganje likvidnosti finančnih trgov, tveganje spremembe obrestnih mer in valutno tveganje.

Dejavniki tveganja lahko nastopijo sočasno in se seštejejo, tako da je njihov vpliv na vrednost finančne naložbe nepredvidljiv. Pretekli pozitivni ali celo visoki donosi finančnih instrumentov ne pomenijo zagotovila, da jih bo mogoče ponoviti ali da se bo z gotovostjo mogoče izogniti izgubi.

Narava in obseg tveganj, povezanih z naložbami v finančne instrumente, se med finančnimi trgi (državami in regijami) razlikujeta. Tveganja se praviloma razlikujejo tudi glede na vrsto naložbe, glede na potrebe in cilje posameznih investitorjev, glede na način, kako se investicijska storitev izvede, oziroma na način, kako se posamezni finančni instrument ponudi, proda ali trži, glede na lokacijo ali domicil izdajatelja, diverzifikacijo ali koncentracijo portfelja strankein zahtevnost transakcije. Z razpršitvijo naložb v različne finančne instrumente različnih izdajateljev, v več regij in/ali več gospodarskih panog se izpostavljenost stranke tveganju finančnih instrumentov zmanjša.

Glede na vrsto finančnega instrumenta na naložbe najbolj vplivajo tržno, valutno, likvidnostno, kreditno, obrestno in operativno tveganje. *Tržno tveganje* je tveganje finančne izgube zaradi padca vrednosti finančnih instrumentov. Zaradi sprememb v ponudbi in povpraševanju cene finančnih instrumentov ves čas nihajo. *Valutno ali tečajno tveganje* je tveganje, da bo valuta, v kateri so bili izdani finančni instrumenti, izgubila vrednost v primerjavi z domačo. *Likvidnostno tveganje* je tveganje, da zaradi pomanjkanja povpraševanja finančnega instrumenta ne bo mogoče prodati ali pa ga bo mogoče prodati le po nižji ceni oziroma pod slabšimi pogoji. *Kreditno tveganje* je tveganje, da izdajatelj finančnega instrumenta ne bo izpolnil svojih obveznosti takrat, ko bo finančni instrument zapadel v plačilo, pa tudi ne kasneje. Kreditno tveganje je tudi tveganje, da stranka, s katero je bil sklenjen posel s finančnimi instrumenti, svojih pogodbenih obveznosti ne bo poravnala v roku in v celotnem obsegu ali pa jih sploh ne bo poravnala. Zaradi odziva trga na slabšanje plačilne sposobnosti izdajatelja kreditno tveganje vključuje tudi možnost znižanja vrednosti samega finančnega instrumenta, kar se največkrat odrazi v znižanju njegove bonitetne ocene in bonitetne ocene izdajatelja. To velja predvsem za dolžniške finančne instrumente. *Obrestno tveganje* je tveganje, prisotno pri dolžniških finančnih instrumentih, katerih vrednost zaradi sprememb obrestnih mer niha. Ob dvigu obrestnih mer vrednost dolžniških naložb praviloma pade, ob njihovem padcu pa zraste. Dolžniški finančni instrumenti z višjo občutljivostjo na spremembe obrestnih mer in daljšim časom do zapadlosti so praviloma donosnejši, vendar tudi njihova vrednost bolj niha. *Operativno tveganje* je tveganje nastanka izgube zaradi okoliščin, kot so neustrezno ali nepravilno izvajanje notranjih procesov, neustrezno in nepravilno delovanje sistemov ali zaradi nepravilnih ali škodljivih ravnanj oseb, ki spadajo v notranjo poslovno sfero pravne osebe. Na operativno tveganje vplivajo tudi dogodki v zunanjem okolju in ravnavanja drugih, na katere družba praviloma nima vpliva.

Pri poslovanju s finačnimi instrumenti je stranka izpostavjena tudi pravnemu tveganju. V nekaterih okoljih morda ni predpisov s področja poslovanja s finančnimi instrumenti, ponekod pa se lahko nekonsistentno ali naključno uporabljajo oziroma razlagajo in spremenijo z učinkom za nazaj ali pa imajo sodniki in sodišča na področju poslovnega in korporacijskega prava premalo izkušenj. Zakonodajna telesa lahko spremenijo uveljavljeni zakon samo zaradi gospodarskega ali političnega pritiska ali javnega nezadovoljstva. V primeru kršenja lokalnih zakonov

ali predpisov ali morebitnih sporov stranka nima jamstva, da bo lahko na lokalnih sodiščih uveljavila ustrezno pravno sredstvo, dosegla priznanje svojih pravnih zahtevkov ali izdajo in izvrševanje sodb v zvezi z njimi. Pravna tveganja lahko stranki prinašajo tudi dodatne stroške.

V primeru, kadar finančne instrumente in denarna sredstva stranke vodijo tretje osebe za račun družbe ali stranke na podlagi posamezne tuje nacionalne zakonodaje, obstaja tveganje, da finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, ki jih vodi takšna tretja oseba, ni mogoče identificirati ločeno od drugih finančnih instrumentov, ki jih vodi tretja oseba. Vodenje računa finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke je lahko predmet zakonodaje v jurisdikciji, ki ni jurisdikcija države članice, zaradi česar se lahko pravice stranke v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi razlikujejo. Vodenje računa finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke pri tretjih osebah je povezano tudi s tveganjem, da ima ta tretja oseba pravico unovčenja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi, zaradi česar lahko pride, kot posledica unovčenja te pravice, do odprodaj oziroma zmanjšanja vrednosti sredstev stranke, ki se vodijo pri teh osebah.

Tveganja, ki jim je izpostavljena stranka, se razlikujejo tudi po vrsti finančnega instrumenta, s katerim trguje.

Pri naložbah v *lastniške finančne instrumente* (delnice) gre zlasti za možnost nedoseganja pričakovanih donosov ali celo izgube zaradi slabega poslovanja izdajatelja delnic (nesistematično tržno tveganje); sprememb v gospodarstvu, na katere izdajatelj ne more vplivati, kot npr. sprememba obrestnih mer in sprememba predpisov, še zlasti s področja urejanja trga kapitala in denarnega trga, davkov in mednarodnega pretoka kapitala, naravne in ekološke nesreče, vojne in ostale konfliktne situacije ali drugi primeri višje sile (sistematično tržno tveganje); možnost stečaja oziroma neizpolnitve obveznosti izdajatelja (kreditno tveganje); možnost pomanjkanja povpraševanja po delnici (likvidnostno tveganje); možnost izgube, povezane s spremembo medvalutnih razmerij, če so donosi vezani na tujo valuto (valutno tveganje). Naložba v delnice in druge lastniške finančne instrumente je na splošno visoko tvegana, investitor namreč tvega izgubo celotnega vloženega zneska.

Obveznice so v povprečju varnejša naložba kot delnice, saj imajo ob prenehanju poslovanja izdajatelja prednost pri poplačilu. Poleg obveznic z visoko boniteto, kot so tiste, ki jih izdajo države, lokalne skupnosti in dobro poslujoča podjetja, obstaja tudi segment obveznic, ki jih izdajajo podjetja in institucije z nizko boniteto. Te so lahko zaradi večje verjetnosti izdajateljeve neporavnave obveznosti (kreditno tveganje) bistveno bolj tvegane, čeprav so zaradi praviloma višjih obrestnih mer tudi precej donosnejše. S pridobitvijo obveznice stranka poleg kreditnega tveganja nosi še tveganje spremembe obrestnih mer oziroma tveganje spremembe njihovih cen ter tveganje splošnih gospodarskih sprememb, na katere izdajatelj nima vpliva (sistematična tržna tveganja), likvidnostno in valutno tveganje. Tako kot z nakupom delnice lahko stranka z nakupom obveznice izgubi celoten vložen znesek, zlasti z nakupom obveznic, ki jih izdajajo izdajatelji z nizko boniteto (angl. »junk bonds«). Načelno pa je verjetnost, da do tega pride, precej manjša kot pri delnicah.

Tveganja, povezana z nakupom *instrumentov denarnega trga*, so smiselno enaka tveganjem pri obveznicah, vendar so načelno nižja, ker gre za kratkoročne naložbe. Med pomembnejša tveganja sodijo tveganje, da izdajatelj ne bo izplačal glavnice in obresti (kreditno tveganje), ter tveganja, povezana s padcem cene instrumenta na trgu (sistematično tržno tveganje). Možnost izgube celotne naložbe je sorazmerno majhna v primerjavi z naložbami v delnice ali celo v obveznice.

Tveganja, povezana z nakupom *enot ali delnic investicijskih skladov*, so zlasti tržna, saj cena enote premoženja ali delnice oziroma VEP ves čas niha. Enako kot pri drugih naložbah ni nujno, da se bodo pretekli pozitivni ali celo visoki donosi naložbe v investicijski sklad ponovili. Obstaja celo tveganje, da stranka z naložbo v investicijski sklad izgubi celoten vložen znesek.

Pri poslovanju z izvedenimi finančnimi instrumenti, četudi so namenjeni varovanju portfelja, je strankin portfelj izpostavljen dodatnim tveganjem, ki se razlikujejo od vrste instrumenta. Trgovanje s finančnimi instrumenti je zelo tvegano, zato je primerno le za izkušene vlagatelje in profesionalne upravljavce premoženja.

Pri *prodajnih opcijah* je največja možna izguba enaka celotnemu znesku, vloženemu v nakup opcijske pogodbe (nakupni ceni oziroma t. i. premiji in stroškom posla), ki predstavlja ustrezen delež nakupa dejanske količine

osnovnih instrumentov. Opcijska pogodba ima (notranjo) vrednost vse dotlej, dokler je izvršilna cena osnovnega instrumenta iz pogodbe nad njegovo tržno ceno. Če je izvršilna cena pod tržno ceno, opcijska pogodba nima vrednosti. Standardizirane opcijske pogodbe imajo dnevni tečaj, ki ga objavlja organizator trga.

Pri *terminskih pogodbah* (tudi standardiziranih) je izguba, ki jo lahko utrpi stranka, bistveno večja kot pri opcijah. Če kupec ob izteku pogodbe doseže donose, poleg donosov dobi vrnjeno še začetno kritje. Če so donosi negativni, lahko izgubi precej več kot začetno kritje. Že v času trajanja pogodbe lahko pride do zahtev po dodatnem kritju, ki ga je treba nakazati nemudoma, sicer se lahko zgodi, da se pozicija takoj zapre. Zaradi zelo visokega finančnega vzvoda je lahko ob izteku pogodbe izguba nekajkrat večja od začetnega kritja. Čim manjše je zahtevano začetno kritje v primerjavo z vrednostjo pogodbe, večji je finančni vzvod. Z relativno majhnimi zneski je namreč mogoče skleniti pogodbo velike vrednosti, začetno kritje znaša praviloma le med 5 % in 10 % vrednosti terminske pogodbe. Finančni vzvod povzroči, da lahko že manjše spremembe v ceni terminske pogodbe pogodbe prinesejo velike učinke – bodisi v donosu bodisi v izgubi.

13. Stroški in druga plačila

Za prejete investicijske storitve stranka družbi plača provizijo, ki se meri od velikosti strankinih sredstev, in/ali nadomestilo glede na trajanje svetovalne storitve. Stranka družbi povrne tudi vse stroške in druga povezana plačila v zvezi z izvršitvijo investicijske storitve. Cene storitev so objavljene v vsakokrat veljavni tarifi za investicijske storitve, ki je dostopna na spletni strani družbe, stranka in družba pa se lahko dogovorita za plačilo provizij in nadomestil ter za povračilo stroškov tudi drugače, kakor je določeno s tarifo. Enako velja za opravljanje storitev, ki niso izrecno določene s tarifo. Družba lahko Tarifo enostransko spremeni, spremembe oziroma nova Tarifa pa začnejo veljati v roku, objavljenem na njeni spletni strani.

Skupna cena, ki jo plača stranka za finančni instrument in/ali investicijsko storitev, vključno z vsemi povezanimi pristojbinami, provizijami, opravninami, izdatki ter vsemi davki, ki se plačajo prek družbe, je določena s pogodbo o investicijskih storitvah. Če cene ni mogoče natančno določiti, se v pogodbi določi osnova za njen izračun na takšen način, da ga je mogoče vedno preveriti. Kadar je del skupne cene izražen v tuji valuti, je dolžna družba stranki navesti tudi menjalno razmerje in stroške, povezane z menjavo valut. Odvisno od vrste posla ceno oziroma nadomestilo za opravljene storitve sestavljajo provizija in/ali nadomestila družbi in njenim podizvajalcem in izpolnitvenim pomočnikom, kot so provizije ter nadomestila in stroški borznoposredniških družb, skrbniške banke, organizatorjev trga, depozitarjev (klirinško depotnih institucij), stroški plačilnega prometa in stroški menjave valut ter drugi stroški, ki so specifični za posamezne finančne trge. Višina teh plačil je določena z vsakokrat veljavno tarifo.

Stranka je dolžna plačati stroške v višini, določeni s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev. Takse, davki, druge pristojbine oziroma javna bremena ter stroški in drugi izdatki (trgovalni in skrbniški stroški, stroški nakazil, prenosov, vstopa na trge, zavarovalnine, poštnine in drugi administrativni stroški), ki jih je treba plačati v zvezi z opravljenimi investicijskimi storitvami, niso vključeni v provizijo oziroma nadomestilo za opravljene storitve družbe in se stranki zaračunajo v višini, v kakršni dejansko nastanejo. Stroški in druga plačila se lahko zmanjšajo, povečajo ali pa nastanejo novi. Stranka je s tem seznanjena, seznanjena pa je tudi s tem, da ji lahko nastanejo še drugi stroški, povezani z investicijskimi storitvami, ki niso plačani prek družbe, kot npr. plačilo davkov, ki izvirajo iz naslova imetništva finančnih instrumentov.

Stranka se strinja, da se plačilo stroškov in drugih plačil opravi v breme sredstev na njenem denarnem računu, odprtem v skladu s splošnimi pogoji in pogodbo o investicijskih storitvah

III. UPRAVLJANJE PORTFELJEV

1. Splošno o upravljanju portfeljev

Družba za stranko upravlja dve vrsti portfeljev, to sta portfelj finančnih instrumentov in portfelj enot premoženja investicijskih skladov KD. Upravljanje portfeljev obsega odločanje o naložbah v okviru meja naložbene politike,

dogovorjene s pogodbo o upravljanju portfelja, pridobivanje in odsvajanje finančnih instrumentov oziroma enot premoženja investicijskih skladov za račun stranke, poravnavanje poslov, vodenje računov finančnih instrumentov in enot premoženja investicijskih skladov ter denarnih sredstev stranke in druge s tem povezane aktivnosti. Naročila poslov s finančnimi instrumenti in enotami premoženja investicijskih skladov se vpisujejo v evidenco naročil in poslov. Storitev vključuje tudi investicijsko svetovanje.

Družba stranki najmanj enkrat na tri mesece po stanju na zadnji dan trimesečja pošlje poročilo o stanju njenih naložb s seznamom poslov, ki jih je opravila pri upravljanju portfelja, enkrat na leto pa izda izpisek stanja in letnega prometa na njenem računu, lahko pa se s stranko dogovori tudi o krajših obdobjih poročanja.

Družba finančne instrumente, ki so predmet gospodarjenja in s katerimi se trguje na organiziranem trgu v Republiki Sloveniji, vodi na računu gospodarjenja stranke (i.e. posebni račun stranke pri KDD, finančne instrumente strank, s katerimi se trguje na organiziranih trgih izven Republike Slovenije, pa na skupnih računih gospodarjenja, ki jih vodi družba pri centralnem depozitarju lokalnega trga oziroma jih za družbo vodi poddepozitar. Za tiste finančne instrumente, ki jih družba vodi v centralnem depoju ali pri drugem centralnem depozitarju v svojem imenu za račun strank, vzpostavi in vodi družba poddepo finančnih instrumentov v okviru lastne analitične evidence v skladu s pravili poddepoja in predpisi. Storitev vodenja računov finančnih instrumentov je urejena v ločeni pogodbi, sklenjeni med družbo in banko ali drugo pravno osebo (skrbniška pogodba), zato se za razmerje po taki pogodbi uporabljajo splošni pogoji, na katere se taka pogodba sklicuje.

Stranka sme družbi dajati navodila v zvezi z upravljanjem nejenega porfelja zgolj v obsegu, opredeljenem v pogodbi. Družba ni dolžna upoštevati njenih navodil, ki jih ne more izvršiti. To se lahko zgodi, če na strankinem računu gospodarjenja ni dovolj ustreznih finančnih instrumentov oziroma denarnih sredstev ali če družba ne bi mogla pravočasno poskrbeti za poravnavo strankinih obveznosti, ki bi nastale zaradi njenih navodil. Družba tudi ni dolžna upoštevati navodila stranke, če meni, da bi njegova izvršitev pomenila kršitev naložbene politike v pogodbi o upravljanju portfelja.

Če tretje osebe svoje obveznosti iz poslov, ki jih je družba sklenila za stranko, izpolnijo neposredno stranki, se sredstva, ki jih je stranka prejela od te osebe, odštejejo od preostalih sredstev v strankinem portfelju. Štejejo se kot izročitev oziroma odstop deleža sredstev po pogodbi z vsemi pravnimi posledicami, ki iz tega izhajajo. Stranka mora o takšnih neposrednih izplačilih nemudoma obvestiti družbo.

Merilo uspešnosti poslovanja strankinega portfelja finančnih instrumentov je navedeno v pogodbi o upravljanju portfelja. Če gre za upravljanje portfelja investicijskih skladov KD, je navedeno v naložbeni politiki posamezne vrste portfelja v prilogi splošnih pogojev.

2. Izročitev sredstev v upravljanje in ukinitev portfelja

Če pogodba o upravljanju portfelja ali splošni pogoji ne določajo drugače, se stranka s podpisom pogodbe izrecno odpoveduje kakršnim koli zahtevkom do sredstev oziroma razpolaganju s sredstvi, ki jih je prepustila v upravljanje družbi, in sicer za ves čas trajanja pogodbe.

Če pogodba o upravljanju portfelja ne določa drugače, je stranka upravičena, da kadar koli, vendar ne pred potekom treh mesecev od dneva prve izročitve finančnih instrumentov oziroma enot premoženja investicijskih skladov KD in/ali denarnih sredstev v upravljanje, od družbe pisno praviloma s posebnim obrazcem oziroma kot je dogovorjeno s pogodbo zahteva izročitev dela ali vseh sredstev. Družba je v tem primeru dolžna stranki izročiti, stranka pa sprejeti oziroma prevzeti zahtevana sredstva kot je dogovorjeno s pogodbo oziroma predvidoma v 14 (štirinajstih) delovnih dnevih od dneva, ko je družba prejela strankino zahtevo, ki vsebuje:

- podatke, potrebne za izvedbo izročitve oziroma prenosa denarnih sredstev in finančnih instrumentov oziroma enot premoženja v portfelju, če jih stranka zahteva v obliki, v kakršni so v trenutku prejema zahteve. Šteje se, da stranka to zahteva, če v zahtevi izrecno ne določi izročitev druge vrste oziroma sestave sredstev, kot so v portfelju;
- podatke, potrebne za nakazilo denarnih sredstev, če stranka deloma ali v celoti zahteva izročitev v denarju, družba pa v trenutku prejema zahteve sredstev v portfelju stranke nima v denarni obliki.

Izročitev finančnih instrumentov iz portfelja stranke se izvede z njihovim prenosom na račun nematerializiranih finančnih instrumentov ali v poddepo drugega upravljavca, ki ga stranka sporoči družbi. Izročitev enot premoženja investicijskih skladov iz portfelja investicijskih skladov KD se izvede skladno s pogodbo. Podrobnejši opis postopka, če gre za izročitev le dela sredstev v upravljanju, opredelita stranka in družba s pogodbo o upravljanju portfelja. Če stranka zahteva izročitev vseh sredstev v upravljanju, se takšna zahteva šteje za odpoved pogodbe. Portfelj finančnih instrumentov se ukine, ko družba izroči in/ali odproda (unovči) vse finančne instrumente oziroma enote premoženja investicijskih skladov v portfelju in stranki na denarni račun, naveden v pogodbi o upravljanju protfelja, nakaže vsa denarna sredstva. Portfelj investicijskih skladov KD se ukine skladno s pogodbo.

V primeru odpovedi pogodbe na dan zapadlosti obveznosti družbe za izročitev sredstev iz portfelja stranki zapadejo v plačilo tudi zadnje obdobno nadomestilo, morebitni delež presežka, ki pripade družbi po pogodbi za zadnje obdobje pred prenehanjem pogodbe, in morebitni izstopni stroški, ki jih družba poravna v breme sredstev portfelja pred izročitvijo teh sredstev stranki.

3. Vrednotenje finančnih instrumentov

Družba ugotavlja vrednost finančnih instrumentov v portfeljih oziroma ob njihovem prenosu v portfelje oziroma prenosu iz njega po naslednjih pravilih:

- Finančni instrument, s katerim se trguje na organiziranih trgih finančnih instrumentov, vrednoti po zadnjem zaključnem tečaju trga, na katerem je bil pridobljen; če se s finančnim instrumentom trguje na več organiziranih trgih, lahko izbere tečaj enega ali več od teh trgov, pri čemer zagotovi ločeno evidenco količine za vsakega izmed trgov,
- Finančni instrument, s katerimi se ne trguje na organiziranih trgih finančnih instrumentov, vrednoti po nabavni vrednosti, ki vključuje tudi stroške njegove pridobitve, oziroma po vrednosti, ugotovljeni skladno z metodo, ki jo po razumni presoji izbere družba, npr. po cenah, ki jo objavljajo ponudniki cenovnih informacij,
- Finančni instrument s fiksnim donosom, ki ga izda država evrskega območja in ki naj bi ostal v portfelju do zapadlosti, lahko vrednoti po t. i. teoretični vrednosti,
- Finančni instrument, katerega tečaj na organiziranem trgu izrazito odstopa od njegove notranje vrednosti, lahko vrednoti po modelu, ki ga izbere po razumni presoji,
- Enote oziroma delnice odprtih investicijskih skladov, s katerimi se ne trguje na organiziranih trgih finančnih instrumentov, vrednoti po objavljeni vrednosti enote oziroma tržni ceni delnice na ustrezni obračunski dan. Enako velja za enote premoženja investicijskih skladov KD.

Frekvenca vredotenja je v skladu s pogodbenimi določili, upoštevaje predpise in specifičnosti stranke.

III.I. UPRAVLJANJE PORTFELJEV FINANČNIH INSTRUMENTOV

1. Pogodba o upravljanju portfelja finančnih instrumentov

Pred začetkom opravljanja storitve upravljanja portfelja finančnih instrumentov družba s stranko sklene pogodbo o upravljanju portfelja v pisni obliki. Poleg podatkov iz 5. točke II. poglavja splošnih pogojev pogodba vsebuje zlasti:

- znesek denarnih sredstev in/ali količino finančnih instrumentov, ki jih stranka izroča družbi v upravljanje,
- naložbeno politiko,
- opis načina vrednotenja portfelja,
- opis načina povečevanja in zmanjševanja vrednosti portfelja s strani stranke,
- višino provizije in način njenega izračunavanja,
- merilo, s pomočjo katerega se meri uspešnost upravljanja (»benchmark«), in
- opis morebitne delitve presežka.

Če stranka v upravljanje družbi izroči finančne instrumente, pogodba v posebni prilogi vsebuje še seznam finančnih instrumentov z navedbo njihovih oznak in količin. Če s pogodbo ni določeno drugače, se finančni instrumenti na dan njihove izročitve vrednotijo po pravilih, določenih v 3. točki III. poglavja splošnih pogojev.

2. Naložbena politika portfeljev finančnih instrumentov

V naložbeni politiki, po kateri se upravlja portfelj finančnih instrumentov, stranka in družba določita:
• vrste dopustnih finančnih instrumentov v portfelju, vključno z morebitno možnostjo nalaganja v bančne depozite, če zaradi razmer na trgu kapitala vseh denarnih sredstev stranke ni mogoče v celoti naložiti v finančne instrumente v skladu z naložbeno politiko,
• razmerje med vrstami finančnih instrumentov v portfelju,
• merilo uspešnosti upravljanja portfelja,
• morebitne omejitve lastnosti posameznih vrst finančnih instrumentov,
• morebitne omejitve lastnosti izdajateljev finančnih instrumentov,
• morebitne regionalne, sektorske ali kakšne druge specifične omejitve naložb,
• morebitne omejitve tveganosti finančnih instrumentov in portfelja,
• morebitno soglasje stranke, da so enote premoženja investicijskih skladov KD dopustna oblika naložb portfelja,
• morebitne druge značilnosti finančnih instrumentov, sestave in načina upravljanja portfelja.

Družba stranki predstavi ustrezne in razumljive informacije o finančnih instrumentih, tveganjih, mestu sklepanja poslov ter o povezanih stroških in nadomestilih. Stranki priporoči, kateri finančni instrumenti so po njenem mnenju primerni zanjo, šele ko od nje pridobi informacije o njenem finančnem položaju in naložbenih možnostih ter o njenem poznavanju investicijske storitve in finančnih instrumentov oziroma o izkušnjah z njimi. Če oceni, da finančni instrumenti, za katere daje stranka izrecno soglasje, zanjo niso primerni, jo na to posebej opozori. Stranka se nato samostojno odloči za naložbeno politiko, po kateri naj se upravlja portfelj. Ne družba ne njeni zaposleni ne prevzemajo odgovornosti za posledice strankine izbire naložbene politike.

3. Uresničevanje glasovalnih pravic

Družba uresničuje glasovalne pravice iz delnic v portfelju stranke le, če je to izrecno dogovorjeno s pogodbo o upravljanju portfelja in če ima za vsako skupščino izdajatelja delnic posebno strankino soglasje z natančnimi navodili za njihovo uresničevanje. Te glasovalne pravice se ne štejejo za glasovalne pravice družbe.

III.II. UPRAVLJANJE PORTFELJEV INVESTICIJSKIH SKLADOV KD

1. Pogodba o upravljanju portfeljev investicijskih skladov KD

Pred začetkom opravljanja storitve upravljanja portfelja investicijskih skladov KD družba s stranko sklene pogodbo o upravljanju portfelja v pisni obliki. Poleg podatkov iz 5. točke II. poglavja splošnih pogojev pogodba vsebuje zlasti:
• znesek denarnih sredstev in/ali število enot premoženja investicijskih skladov KD, ki so že v imetništvu stranke in pri družbi KD Skladi zavedene v evidenci imetnikov investicijskih kuponov,
• naložbeno politiko,
• višino provizije in način njenega izračunavanja ter
• merilo, s pomočjo katerega se meri uspešnost upravljanja (»benchmark«).

Če stranka v upravljanje družbi izroči enote premoženja investicijskih skladov KD, pogodba v posebni prilogi vsebuje še seznam investicijskih skladov z navedbo števila enot premoženja posameznega investicijskega sklada. Enote premoženja stranke se na dan izročitve vrednotijo po javno objavljeni vrednosti, ki velja za vse imetnike investicijskih kuponov posameznega investicijskega sklada KD.

2. Naložbena politika portfeljev investicijskih skladov KD

Družba KD Skladi za stranke upravlja tri vrste portfeljev, sestavljenih iz enot premoženja investicijskih skladov, ki jih upravlja:

- konzervativni portfelj skladov,
- uravnoteženi portfelj skladov in
- dinamični portfelj skladov.

Naložbene politike portfeljev investicijskih skladov KD se nahajajo v prilogi in so sestavni del splošnih pogojev. Družba stranki priporoči, katera vrsta ali kombinacija vrst naložbenih politik oziroma portfeljev investicijskih skladov KD je po njenem mnenju primerna zanjo, šele ko od nje pridobi informacije o njenem finančnem položaju in naložbenih možnostih ter o njenem poznavanju investicijske storitve, finančnih instrumentov in poslovanju investicijskih skladov oziroma o izkušnjah z njimi. Stranka se nato samostojno odloči za vrsto naložbene politike portfelja. Ne družba ne njeni zaposleni ne prevzemajo odgovornosti za posledice strankine izbire naložbene politike.

IV. POMOŽNE STORITVE

IV.I INVESTICIJSKO SVETOVANJE

1. Investicijsko svetovanje

Investicijsko svetovanje pomeni dajanje priporočil stranki bodisi na njeno zahtevo bodisi na pobudo družbe. Priporočila so namenjena samo stranki oziroma pooblaščencu stranke (so osebna), nanašajo pa se na posle, to je na izdajo, nakup ali prodajo enega ali več finančnih instrumentov, vključno z enotami premoženja investicijskih skladov KD. Za investicijsko svetovanje se ne štejejo analize in investicijske raziskave, namenjene distribucijskim kanalom in javnosti, ter vsa druga priporočila, ki se v skladu z ustreznimi predpisi ne štejejo za osebna priporočila.

Pred začetkom opravljanja storitve stranka in družba skleneta pogodbo o investicijskem svetovanju v pisni obliki, v kateri so določeni predvsem obseg in način investicijskega svetovanja, medsebojne pravice in obveznosti, višina provizije in drugih morebitnih nadomestil, ki jih stranka plača družbi za opravljeno storitev, in čas, za katerega se sklepa pogodba.

Odločitev o poslih s finančnimi instrumenti, o katerih svetuje družba, sprejme stranka samostojno. Zavedati se mora, da sama sprejema vsa tveganja naložb in da lahko kljub temu, da je dobila priporočilo družbe, pri prodaji finančnega instrumenta, za nakup katerega se je odločila na podlagi investicijskega svetovanja, iztrži nižjo vrednost od tiste, ki jo je plačala ob nakupu.

V. KONČNE DOLOČBE

1. Sprememba splošnih pogojev

Družba ima pravico po lastni presoji ali zaradi zahtev predpisov kadarkoli enostransko spremeniti splošne pogoje. Te spremembe začnejo za stranko veljati od dneva uveljavitve novih splošnih pogojev.

O spremembah splošnih pogojev družba stranke obvesti z objavo na svoji spletni strani in/ali z elektronsko pošto v skladu z dogovorjenim načinom izmenjave informacij, opisanem v 4. točki II. poglavja splošnih pogojev. Šteje se, da stranka soglaša s spremembami splošnih pogojev in se z njimi strinja, če v 10 (desetih) delovnih dnevih od prejema obvestila o spremembah ne odstopi od pogodbe. Enaka domneva velja, če stranka v teh 10 (desetih) dnevih opravi kakšno od dejanj na podlagi oziroma v zvezi s sklenjeno pogodbo oziroma če se zaradi njenih dejanj pogodba še naprej izvaja. Če stranka odstopi od pogodbe, ima odstop takojšen učinek.

2. Veljavnost določb

Morebitno ugotovljene neveljavne ali neizvršljive določbe splošnih pogojev bo družba nadomestila z novimi, po pomenu in namenu najbližjimi določbami, v novih splošnih pogojih, sprejetimi na način, opredeljen v prejšnji točki. Morebitno ugotovljenih neveljavnih ali neizvršljivih določb pogodbe o investicijskih storitvah stranka in družba ne bosta uporabljali ali pa jih bosta uporabljali v pomenu, ki je najbližji namenu morebitne neveljavne ali neizvršljive določbe pogodbe . Če to ne bo mogoče, bosta spremenili pogodbo ali sklenili novo in sporno besedilo nadomestili z novo, po namenu najbližjo določbo.

Neveljavnost ali neizvršljivost posamezne določbe splošnih pogojev in/ali pogodb o investicijskih storitvah ne vpliva na veljavnost in izvršljivost drugih določb splošnih pogojev in pogodb o investicijskih storitvah.

3. Reševanje sporov in uporaba prava

Morebitne spore iz pogodbenih razmerij, temelječih na splošnih pogojih, bosta stranka in družba reševali sporazumno. Če sporazumna rešitev spora ni mogoča, je v skladu s Pravilnikom o zunajsodnem reševanju sporov mogoče njegovo izvensodno reševanje pred stalno in neodvisno Arbitražo Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov–GIZ, s sedežem v Ljubljani, Čufarjeva 5. Pravilnik o zunajsodnem reševanju sporov družbe KD Skladi ter pravila in tarifa arbitraže združenja so objavljeni na spletni strani družbe ter dostopni v prostorih, kjer družba posluje s strankami, pravila in tarifa arbitraže pa tudi na spletni strani združenja www.zdu-giz.si.

Če sporazumna oziroma izvensodna rešitev spora ni mogoča, je za reševanje sporov na podlagi splošnih pogojev in pogodb pristojno stvarno pristojno sodišče v Ljubljani.

Ti splošni pogoji in vsa iz njih izhajajoča oziroma na njih temelječa razmerja se presojajo po slovenskem pravu.

4. Začetek uporabe splošnih pogojev

Ti splošni pogoji veljajo in se uporabljajo od 10. 7. 2015. Z njihovo uveljavitvijo prenehajo veljati z dne 16. 4. 2014.

KD Skladi, d. o. o.

Luka Podlogar
Predsednik uprave

Casper Frans Rondeltap
Član uprave

Ljubljana, 22. 6. 2015

PRLOGE:

1. Naložbena politika konzervativnega portfelja skladov
2. Naložbena politika uravnoteženega portfelja skladov
3. Naložbena politika dinamičnega portfelja skladov
4. Informacija o sistemu jamstva za terjatve vlagateljev pri opravljanju storitev v zvezi s finančnimi instrumenti

1. Naložbena politika KONZERVATIVNEGA portfelja skladov

Naložbeni cilj portfelja je zmerna dolgoročna kapitalska rast pri oceni nižje tveganosti naložb.

Sredstva portfelja bodo naložena izključno v enote premoženja investicijskih skladov, ki jih upravlja družba KD Skladi.

Vsaj 70 % čiste vrednosti portfelja bodo sestavljale enote skladov s politiko nalaganja neposredno ali posredno v dolžniške finančne instrumente (obvezniški skladi in skladi denarnega trga). Preostala sredstva so lahko naložena v enote drugih skladov (mešani in delniški skladi). Manjša odstopanja od te omejitve so možna v krajšem obdobju, vendar le do višine 5 odstotnih točk.

Po presoji upravitelja se lahko celotna vrednost portfelja za nedoločeno obdobje naloži do 100 % v dolžniške finančne instrumente (sklad denarnega trga).

Kriterijski indeks za presojo uspešnosti upravljanja:

Markit iBoxx Overall EUR Total Return	QW7A	90 %
Morgan Stanley Capital Investment MSCI AC World	MXWD	10 %

2. Naložbena politika URAVNOTEŽENEGA portfelja skladov

Naložbeni cilj portfelja je dolgoročna kapitalska rast pri oceni srednje do višje tveganosti naložb.

Sredstva portfelja bodo naložena izključno v enote premoženja investicijskih skladov, ki jih upravlja družba KD Skladi.

Naložbena politika portfelja je dokaj fleksibilna, vendar bo v čisti vrednosti portfelja vedno vsaj 20 % enot skladov s politiko nalaganja neposredno ali posredno v lastniške finančne instrumente (delniški skladi) in vsaj 20 % s politiko nalaganja neposredno ali posredno v dolžniške finančne instrumente (obvezniški skladi in skladi denarnega trga). Sredstva so lahko naložena tudi v enote skladov s politiko nalaganja tako v lastniške kot dolžniške finančne instrumente (mešani skladi). Delež enot posameznega delniškega sklada v portfelju ne bo presegel 30 %, delež mešanega pa 35 %. Manjša odstopanja od navedenih omejitev so možna v krajšem obdobju, vendar le do višine 5 odstotnih točk.

Kriterijski indeks za presojo uspešnosti upravljanja:

Markit iBoxx Overall EUR Total Return	QW7A	50 %
MSCI Emerging Markets Index	MXEF	10 %
MSCI World Total Return (Net) Index	MXWO	40 %

3. Naložbena politika DINAMIČNEGA portfelja skladov

Naložbeni cilj portfelja je dolgoročna kapitalska rast pri oceni relativno visoke tveganosti naložb.

Sredstva portfelja bodo naložena izključno v enote premoženja investicijskih skladov, ki jih upravlja družba KD Skladi.

Vsaj 70 % čiste vrednosti portfelja bodo sestavljale enote skladov s politiko nalaganja neposredno ali posredno v lastniške finančne instrumente (delniški skladi). Preostala sredstva so lahko naložena v enote drugih skladov (mešani, uravnoteženi, obvezniški skladi ter skladi denarnega trga). Delež enot posameznega sklada v portfelju ne

bo presegel 30 %. Manjša odstopanja od navedenih omejitev so možna v krajšem obdobju, vendar le do višine 5 odstotnih točk.

Kriterijski indeks za presojo uspešnosti upravljanja:

Markit iBoxx Overall EUR Total Return	QW7A	20 %
MSCI Emerging Markets Index	MXEF	30 %
MSCI World Total Return (Net) Index	MXWO	50 %